

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna značka:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primerim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogobi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Pro bono pacis...

To je bila pretveza, pod katero je cerkvena oblast storila prvi usodni korak, prvo usodno zmotno. Bajje radi ljubega miru je storila prvi korak — nazaj. A to je že fizični zakon, da koraku, ki smo ga pod pritiskom storili nazaj, sledijo drugi koraki... zopet in zopet nazaj. «Radi ljubega miru» so na krik židovskega novinstva odpravili slovenske propovedi pri sv. Justu! To je bilo prvo zlo in to zlo je rodilo zopet zlo dalje in dalje. Das ist der Fluch der bösen That, dass sie fortzuehend Böses immer muss gebären. »Radi ljubega miru« so se umikali pred ljudmi, ki niso blage volje, ki so strupeni v svojem mišljenju, v svojih čustvih, in v vsem svojem dejanju in nehanju. Mir...! Koli vzvišen pojmi, velik cilj, po katerem mora stremiti vsakdo, ki ima čuteče srce v sebi! Mir ljudem na zemlji! — tako so peli že angeltji v višavah, ko se je rodil On, ki je ustanovitelj naše Cerkve! Mir nam je prinašal Krist-odrešenik. In za mir naj bi ne delali oni, ki so Njegovi apostoli, voditelji cerkve Njegove?! Ravno njim in v prvi vrsti njim je v sveto dolžnost, da store vse, kar more povspeševati mir med ljudmi, ravno oni morajo žrtvovati vse za oni veliki cilj, ki so ga oznanjevali angeltji v višavah: za mir na zemlji! Ravno oni, voditelji Cerkve, morajo modro ubirati le tista pota, ki vodijo do miru!

In zato je hudo, da moramo staviti usodno vprašanje: da-li so cerkveni krogi v Trstu zadnja leta ubirali take poti, ki vodijo do miru?! Težko nam je izgovoriti usodno besedo, ki pomenja težko obsodbo, ali izgovoriti jo moramo, ker nam tako veleva sree, ker nam tako veleva krščanski čut, ker nam tako veleva tudi ljubezen do svoje krvi — izreči moramo besedo: da niso znali ubirati poti, ki res vodijo do miru!!! Ne, ne, pot, po kateri so se umikali, ta pot ne vodi do velikega cilja naukov krščanstva!! Umikati se, zatajevati samega sebe, odjenjavati v ta namen, da koristimo medsebojnemu miru: to je lepo, to priča o blagem sreju, to časti onega, ki modro odjenjuje, ali umikati se radi ljubega miru pred ljudmi, ki nočejo miru in ki nosijo le sovražstvo v svojem srcu, to je zmeta — greh!!

Cerkveni krogi v Trstu so tako dolgo žalili one, ki so blagega sreja, nadejaje se, da s tem potolažijo one, ki nimajo sreja, oziroma, ki imajo zastrupljena srca — umikali so se tako dolgo, da so, umikaje se, srečno dospeli do žalostnih dogodkov minole nedelje!!

Prežalostni dogodki so bili to, ki nas silijo, da z vso resnostjo in odkritostjo govorimo z onimi, ki so krivi! Ne mislimo pa govoriti z onimi reformatorji, ki so se v nedeljo pred tisoči ljudstva glasno krohotali, ko je vihar opravičene nevolje ljudstva lomil cvetje verskega čustva, ko je huda ura krvavo užaljenih sre pustošila livade npravnosti in pobožne udanosti našega ljudstva; nočemo govoriti z onimi, ki so se v svojih pokvarjenih sreih radovali, ker so ob groznem plamenu mogli greti laški lonček svojega strupenega sovražstva do Slovencev!! Nočemo jih klicati na odgovor, ker vemo, da so že davno povzdignili svoje italijanstvo nad svoj pokle!

Ne, žnjimi nočemo govoriti! Viši cerkveni oblasti moramo povedati odkrito, naravnost in na vsa usta, da tudi nanjo pada odgovornost — in to v prvi vrsti — ker ni čuvala svoje avtoritete, ker je popuščala faktorjem, ki nimajo v cerkveni ničesar zapovedovati, ker je dala vplivati na-se od krogov, ki ne smejo prihajati v cerkev — in makari da so ti krogi še tako mogočni in

imenitai — drugače, nego v namen molitve!! Viša cerkvena oblast je grešila, ker ni govorila brezobzirno in vsakomur: v notranje-cerkvenih stvarih sem gospodinja le jaz in nikdar in nikoli ne dopustim, da bo si kdo arogiral pravice, ki pristojajo le meni in nikomur drugemu! Tako je moral govoriti najvišji faktor v škofiji in ravnati po svojem boljsem spoznanju! Da, po svojem boljsem spoznanju, kajti znano nam je, da je na onem mestu bilo to boljše spoznanje! Ali to boljše spoznanje se je moralo umakniti radi tiste boječnosti, tiste neodločnosti, tiste omahljivosti, iz katere je tu v Trstu došlo že toliko zla! O, vemo dobro, kako se je pritiskalo od posvetne oblasti v zmislu one osodne parole — pro bono pacis. Mislimo si, kako je posvetna oblast prihajala sè svojimi oziri na javni mir in red!! In na cerkveni oblasti ni bilo potrebnega odpora... in ta oblast se je pokazala vžalostni luči žalostnega polovičarstva: zastave družbe sv. Cirila in Metoda si ni upala ne prepovedati in ne dovoliti! Posledica pa je bila, da so v tej notranje-cerkveni stvari na dan procesije gospodarili vse drugi činitelji, samo više cerkvene oblasti kakor da je ni bilo nikjer.

Oziri na javni red! Je-li cerkvena oblast poklicana, da skrbi za javni red?! Za božjo voljo, ali naj res trpi avtoriteta cerkve in v cerkvenih stvarih, zato, ker se posvetna oblast boji, da ne bo mogla vzdrževati javnega miru?! Cerkveni oblasti je bilo ne le v pravico, ampak v sveto dolžnost, da je posvetni oblasti govorila z lakonično brezobzirnostjo: v cerkvenem pogledu hočem odločiti jaz, kakor se mi bo videlo primerno in prav; to pa, ali in kako boš ti, posvetna oblast, vzdrževala mir in red, to mene ne briga, to je tvoja stvar, v katero se jaz ne smem in nočem utikati!!

Tako bi bila dolžnost viši cerkveni oblasti in ker te dolžnosti ni vršila, jo moramo pred vso javnostjo proglasiti za soodgovorno na dogodkih in na vsem groznem pohujšanju od minole nedelje.

Tako bi bila dolžnost viši cerkveni oblasti in ker te dolžnosti ni vršila, jo moramo pred vso javnostjo proglasiti za soodgovorno na dogodkih in na vsem groznem pohujšanju od minole nedelje.

A še več jej moramo očitati. Ona ni storila tega, kar bi bila morala storiti v imenu načela enakosti vseh vernikov v cerkvi katoliški, ni storila, kar bi bila morala storiti v interesu miru, verskega čuta in javne morale, ali ni storila še nekaj drugega: tega, kar bi bilo potrebno v interesu prvevzvišenega vladike! Naš škof je obdan od izvestnih ljudij, ki ga mrže in ki ga hočejo strmoglaviti. V ta namen bi hoteli, da škofa omrazi tudi naše slovensko ljudstvo!! V ta namen so vse spletke, v ta namen se vežejo z Židi in z mogočno italijansko kliko, ki naj sè svojim velikim vplivom sili škofa do takih korakov, ki morajo ogorčati slovenske vernike! In viši cerkveni činitelj ne vidi tega, ne vidi, kako infernalna zlobost plete mreže okoli škofa...!

Tako daleč je pritrala stvari že pred leti inavgurirana politika pro bono pacis! Zaradi miru s sovražniki miru smo prišli do viharjev, ki v svojem vrtincu lomijo avtoriteto in korist cerkve... Tako govore svoj usodni govor dogodki od minole nedelje... Odgovarjali pred Bogom pa naj bodo oni, ki so krivi!

Bodočnost Istre.

II.

V Istri živi dvoje narodnosti: slovensko-hrvatska in italijanska. To je dejstvo, s ka-

terim treba računati. Obe te dve narodnosti imata pravico do življenja, do slobodnega razvoja v tej deželi. To je tudi dejstvo, kateremu ni mogoče oporekati.

In posledica temu?

Posledica temu je, da vsaka stranka, ako hoče računati na trajne vspehe, mora upoštevati ti dejstvi, mora priznavati pravico do slobodnega razvoja, pravico do narodnega življenja, tako tej kakor oni narodnosti, živeči v tej deželi.

Italijanska oligarhija pa noče ni Slovencem ni Hrvatom, bivajočim v Istri, priznati pravice do narodnega obstanka. S tem kaže le, da ni resna stranka in da živi, kakor bi rekli, z glavo v mebu. Italijanska oligarhija si zapira oči pred dejstvi, katerih ni možno utajiti, ta stranka hoče na vsaki način z glavo skozi zid, ne da bi pomislila, da se prej ali slej mora razbiti le nje glava, ne pa zid. Resna stranka mora računati z dejanskimi razmerami in tem razmeram primerno urediti svoje postopanje. Istrska oligarhija ne upošteva tega, ona postopa povsem po svoje, po istrski, in s tem le kaže, da sama sebe ne smatra več resno. Voditelji te oligarhije so ali ignoranti, ali pa so — naj se nam blagotno oprusti ta krepki izraz — tepeci! Ti ljubi Bog! Ta oligarhija dobro zna, da v Istri ni niti jedna tretjina prebivalstva italijanske narodnosti; ta oligarhija dobro ve, da se jej majajo tla celó v lastnem narodu, a kljub temu ta oligarhija neče vsprejeti nikakega kompromisa, kateri edini bi jo zamogel še rešiti pred gotovo propastjo. In taki ljudje naj bi bili resni politiki?! Gotovo ne! Kakor so razmere v Istri, zamogel bi edino kompromis ohraniti italijansko oligarhijo na krmilu še za kako desetletje. Ker pa ta oligarhija trdovratno odklanja vsaki kompromis, vsako poravnavo, si je s tem tudi že sama podpisala smrtno obsodbo.

Nastaja torej vprašanje: Kdo naj prevzame dedščino za italijansko oligarhijo? Kdo? Italijanska inteligenca se itak, z malimi izjemami, prištevava k vladajoči klikki. Vstala bi mej Italijani neka demokratiška, ljudska stranka, katera bi pa bila brez pravih voditeljev, brez inteligenca. Vsaka stranka, ki bo hotela nastopiti dedščino poseđani oligarhiji, bo morala biti demokratična stranka kmetov, in bo morala paktirati s slovansko stranko, a slednji bo v dolžnost, da gleda na to, da si to stranko italijanskih kmetov pridobi potom organicije na gospodarskem polju.

Italijanski oligarhiji v Istri splah ni mari za ljudstvo in za njega blagor; ta oligarhija gleda le na-se! To je njena minulost, to je njena sedanost in iz skrbi za svojo lastno udobnost dela za bodočnost. Zato je pa tudi jasno, da se ta oligarhija nikdar ne povspne do tega, da bi začela razmišljati o nacionalnem vprašanju, o socialnih problemih, o problemih, ki naj bi pomagali ljudstvu iz gospodarske socialne bede.

V Istri sedaj vladajoča stranka se nikdar ne povspne do tega, da bi se začela pečati z gospodarskimi in socialnimi vprašanji. In to zato ne, ker ta stranka v prvo nima volje za to, a potem nima tudi sposobnosti.

Vzgoja italijanske inteligenca Istre je prepovršna, da bi se le-ta zamogla kedaj uglobiti v teška socialna vprašanja. Ta inteligenca je prelahkomišljena, da bi se zamogla kedaj resno baviti z reševanjem težkih socialnih problemov. Ta inteligenca je prepovršna, da bi mogla začeti reševati ljudstvo iz socialne bede potom gospodarske organizacije, tudi ko bi imela najboljšo voljo, katere volje pa v vladajoči klikki ni in je ne bo, ker, kakor hitro bi se ta oligarhija začela resno baviti z vprašanji, kako ljudstvu pomagati iz sedanega neznesnega stanja, bi ta oligarhija

morala zapustiti svoje tradicije, svojo minulost in svojo sedanost. Te tradicije, minulost in sedanost pa uče to oligarhijo, da se ona počuti dobro le ob siromaštvu in bedi ljudstva. Ako bi se torej ta oligarhija odpovedala tem svojim tradicijam, odpovedala bi se ob enem sama sebi, česar pa seveda ni pričakovati. Rekel sem, da voditeljev italijanske stranke v Istri ni mogoče smatrati resnimi in kdor le količkaj pozna istrske razmere, gotovo pritrdi tem besedam mojim. Svet obstoji le na mejsebojnih kompromisih, na mejsebojni popustljivosti. Te kompromise pa morajo sklepati tolike posamičniki, kolikor posamične stranke in posamični narodi. In sklepajo jih tudi take stranke, ki so povsem utrjene; koliko bolj jih morajo sklepati šibkejše. A italijanska stranka v Istri neče sklepati nikakih kompromisov, ona noče odnehati ni za las od svojih zahtev, nasprotujočih vsem čustvom prava, zdravi logiki in vsakemu zakonu. Vladajoča italijanska klika Istre se zanaša na svojo sedanjo vsemogočnost, zanaša se na svoje mogočne zveze, na svoje branitelje in na svoje protektorje. A ta stranka dela te svoje račune brez prave podlage, dela račune brez krčmarja; to se pravi: brez onega faktorja, ki bo odločeval o bodočnosti Istre! Ta faktor pa je — ljudstvo! Kaj pomaga vsa zaslomba v vsem birokratskem aparatu, ako pa ni zaslombe v — ljudstvu! Ljudstvo samo, prebivalstvo samo je oni faktor, kateri, daja značaj deželi, ki določa smer, v kateri je vladati deželo. In če je v kateri deželi drugače, če se v kaki deželi vlada proti ljudstvu, godi se to le tako dolgo, dokler se ljudstvo ne zaveda samega sebe in svoje moči. Tako je bilo in je deloma še danes tudi v Istri. Majhna klika, katera sestavlja — opetovano omenjeno — oligarhijo istrsko, določevala je o usodi dežele brez ozira na ljudstvo in njega potrebe. Ta klika je sestavila tudi tak volilni red, da je manjšini omogočena vlada nad večino prebivalstva, dokler se sedanje razmere korenito ne spremenijo.

Te razmere se pa morejo in morajo spremeniti.

Kako, razvidimo iz prihodnjega članka.

V Trstu, 16. junija 1900.

Glasovi iz naroda. — Naprej zavrašča Slave! —

(«Čehe treba potlačiti z železno pestjo, z meči in Mannlicherjevimi puškami» — Grazer Montags-Zeitung.) — Hvala Bogu, da so naši ljubi nemški prijatelji začeli odkritosrčno govoriti. Na tako odkritosrčno govorjenje — odkritosrčen odgovor!

Bili so časi, ko so Nemci, na čelu jim nemški vitezi, Čehe uničili. Pomorili so jim skoro vse moške, opustošili jim vasi in mesta, tako, da je bilo bogato in obljudeno češko kraljestvo po ljutih vojih strto, uničeno. Češko zemljo je namakala kri zvestih čeških sinov. Zdelo se je, da je češki narod že uničen, vendar je dandanes zopet jak in imponira istim Nemcem! In danes bi ga hoteli zopet uničevati z meči in puškami. Ali res menijo, da se jim poseže to? Kakor niso nekdanj nemški topi, nemški meči in nemške puške mogli zatreči ponosnega naroda češkega, tako ga ne uničijo tudi danes?

Bili so časi, ko so se Čehi borili z avstrijskimi meči, z avstrijskimi puškami za čast in slavo Avstrije in sedaj naj bi Avstrija obračala svoje meče in puške proti Čehom?!

Bili so časi, ko so Čehi preivali kri za habsburski prestol in sedaj naj bi isti dovolil, da bi se Čehom kaj takega zgodilo?!

Ko bi Nemci Čehe ugonobili, prišli bi na vrsto Jugoslavlani. Tudi proti Jugoslava-

nom bodo Nemci klicali meče in puške na pomoč.

In tudi v Jugoslovanih so bili časi, ko so nemški vitezi prišli nad nje, v desni meč, v levi križ, in so podjarmili Jugoslovane.

In bili so časi, ko so Jugoslovani namakali italijanska tla z jugoslovansko krvjo za čast in slavo Avstrije in ni ga bojnega polja, na katerem je kedaj stala avstrijska vojska, ki bi ne bilo namočeno s slovensko krvjo in to vse za čast in slavo Avstrije.

In zgodovina nam pripoveduje o časih, ko je v potokih tekla slovanska kri za varnost, korist in slavo Nemčije!

In sedaj so prišli časi, ko Nemci dajejo Slovanom tako plačilo! Prišli so časi, ko Nemci javno zahtevajo, da treba Slovane uničiti z meči in puškami!

Na vse to ne moremo dati drugega odgovora, nego:

Bili so časi, ko smo za nemško korist prelivali svojo kri, a prišli so časi, ko hočemo prelivati svojo kri za se, za svojo domovino in za svojega vladarja. In pridejo časi, ko bo Slovan sam zase delal in trpel in ne za one, ki mu sedaj obljubujejo z meči in puškami!

Tako nam naši ljubi prijatelji nehoté kažejo pot, po kateri moramo hoditi in ta pot je jedino pod ono zastavo z napisom:

«Naprej zastava Slave!»

† **Dr. Gajo Bulat.** Dne 15. t. m. se je v Splitu vršil pogreb dra. Bulata na jako sijajen način. Istega so se udeležili: namestnik, predsednik prizivnega sodišča, zastopniki vseh državnih uradov in šolskih zavodov, poslanci, mnogo odposlanstev hrvatskih občin in društev z zastavami. Občina splitska je na lastne stroške okrasila ulice, po katerih je šel sprevod. Na grobu je govoril poslanec zagrebške zbornice, Vrbanič, krasen govor, v katerem je naglašal ukupnost hrvatskih dežel ter priporočal, da se dela v nezavisnosti istih. Govor sta poslušala tudi namestnik David in predsednik prizivnega sodišča Gertseher.

Finančne oblasti in slovenščina.

Kako spoštujemo finančne oblasti slovenski jezik, tudi če imajo posla s samimi slovenskimi strankami in s slovenskimi listinami, pokazuje sledeči slučaj:

Slovenski denarni zavod je tožil nekega B. G. na plačilo K 4000. Deželno sodišče v Trstu je izdalo plačilni nalog (C m II. 17/99) v slovenskem jeziku.

Od tega plačilnega naloga je bilo plačati pristojbino in zato je c. k. pristojbinski urad v Trstu izdal plačilni nalog od 9. januarja 1900 št. 40 in sicer popolnoma pravilno v slovenskem jeziku. Ker pa stranke niso plačale pristojbine, je prosila finančna oblast za eksekucijo. No, glej čudo! Na podlagi lastnega slovenskega plačilnega naloga prosila je za eksekucijo v nemškem jeziku, takó, da je moralo c. kr. okrajno sodišče komensko izdati nemški sklep od 18. maja 1900 op. št. 484/00.

G. dr. T.: ali je tudi to pravično in zakonito?

Politični pregled.

TRST, 16. junija 1900.

K položaju. Konservativne «Tiroler Stimmen» trdijo, da je vse neosnovano, kar se je dosedaj govorilo o namerah vlade. Le-ta hoče počakati, da se duhovi pomirijo in med tem da si hoče pomagati s § 14. Z razpusčenjem državnega zbora da se jej ne mudi (drugi viri pa trdijo celó, da je popolnoma opustila to misel.)

V Pragi se je danes sešel izvrševalni odbor mladočeske stranke. Tjakaj je došel tudi minister dr. Rezek.

Včeraj pa so se sešli na Dunaju načelniki nemških strank v posvetovanju o jezikovnih načrtih, predloženih od vlade. Iz «Neue Freie Presse» doznajemo, da načrt gledé Moravske Nemci popolnoma odklanjajo, glede Češke pa da posebno oporekajo uradnikom extra statum, ki naj bi se na jednojezičnih uradih nameščali v varstvo druge narodnosti, češ, da taki instituciji nikakor ni možno pritrčiti.

Stvar je torej taka: Čehi odklanjajo rečene načrte, ker jim premalo dajejo, Nemci jih odklanjajo tudi, ker da Čehom dovoljujejo — preveč!! Je pač težko zjediniti onega, ki hoče jednako pravo, z onim, ki zahteva pravo le za-se!

»Naša Sloga« o Poljakih. Iz zadnje »Naše Sloge« posnemljemo s posebnim zadoščenjem, da tudi z ozirom na zadnje

znamenite dogodke v političnem življenju Avstrije vlada popolno soglasje med vodilnimi činitelji tržaskih in istrskih Slovanov. Kakor mi, tako sodi tudi »Naša Sloga« o delu gg. Jaworskega in Kathreina in je obsoja. Poljski list pravi, da je poljski klub obnovil star greh s tem, da je postavil novo ograjo med Poljake in ostale Slovane v monarhiji. Vitez Jaworski da je pokazal novič, da ne čuti slovanski, ker drugače ne bi bil ponudil svoje roke najljubejšim neprijateljem vsega Slovanstva. Jaworski se tudi ni pokazal državnika, kajti ako bi bil to, bi bil gotovo porabil to priliko in bi opozoril odločujoče kroge, da nezdravih parlamentarnih odnošajev v Avstriji ni možno ozdraviti, ampak da treba zlo zdraviti v koreniki — da treba premeniti zistem, pod katerem trpi ogromna večina avstrijskih narodov. Jaworski se lahko ponaša, da je razbil desnico na veliko veselje vseh sovragov, ali zistema ni rešil, niti ni koristil pravim interesom ogromne večine narodov Avstro-Ogerske.

Iz ogerskega parlamenta. V večerajšnji zbornici poslancev so posl. Rokoncezy in tov. interpelirali ministra za poljedelstvo in trgovino zaradi 70.000 q srbske pšenice, ki baje leži v Budimpešti, da jo ob ugodni priliki porabijo v znižanje cené pšenici. Zahtevali so, da se izda borzi z blagom in efekti nalog, da je ob budimpeštanskih usaneah oddajati le ogersko pšenico. Ako bi borza ne hotela spreminiti svojih pravil v tem zmislu, naj bi takoj ustavili vso trgovino na roke (termine). Trgovinski minister je odgovoril, da je na borznem svetu že zahteval menenje o tem vprašanju, katerega ni možno rešiti, če ne sodeluje borza, ki je avtonomna oblast. Rešitev da bo pač taka, da ogerska trgovina ne bo trpela škode. Odgovor so vzeli na znanje ter zaključili sejo. Tudi danes ima zbornica poslancev sejo.

Bodoči predsednik Zjedinenih držav. Kakor poročajo iz New Yorka dne 15. t. m., so demokratiška društva v Kentuky, v Georgiji, v Fermontu, v Kaliforniji in v Missouri predlagala Bryana predsednikom Zjedinenih držav.

Tržaške vesti.

O demonstracijah minole nedelje.

V naglici, s katero smo včeraj sestavljali poročilo, smo izpustili dve došli nam vesti. Prva bi bila ta, da so se o dogodkih odposlale brzojavke ministerstvu za notranje stvari, papeževemu nunciju in mnogim listom. Druga vest bi bila, da je nekaj oseb že prijavilo svoj prestop v pravoslavje, a mnogo njih je izjavilo, da takoj preskrbe potrebne listine.

Včeraj smo rekli, da iz spoštovanja do duhovskega stanu nočemo ponavljati izvestnih vsklikov, ki so minole nedelje okolo cerkve sv. Jakoba gromeli iz stotin in račun izvestnih duhovnikov pri sv. Jakobu. Še mej najblažjimi so bili n. pr.: Proč z latincei! Proč od Rima! Čakaj . . . ne bomo ti več nosili denarja v cerkev! To ni cerkev ljubezni in pravice!!

Od vseh strani okolice dobivamo poročila, da so dogodki od nedelje napravili — vzlasti na zavedneje življe — tako globok utis, kakor že dolgo ne noben dogodek. In zaključki, ki si jih dela ljudstvo, so povsodi isti: ako niti v cerkvi ni več pravice, potem se neha vse, in naj ne tožijo nikar, da vera peša!

Mi bi radi vedeli, od kje so oblasti dobivale svoja poročila, da se je bati izgredov, ko nam zatrjajo od vseh strani, da se laški široki sloji že dolgo niso tako pošteno vedli proti našemu ljudstvu, kakor to pot in so celó simpatizovali z našim ljudstvom ter obsojali postopanje župnika Hrovatina. Ali hočete boljega dokaza nego je ta, da vylie vsem hujskarijam po laškem novinstvu ni nikdo od Italijanov niti z mazincem ganil, niti žrhnal besede proti silni demonstraciji našega ljudstva? Pa, kaj vprašujemo: od kodí strašnja z nemiri?! Saj imamo v Trstu velikega boga in — »Piccolo« je njegov prorok!

»Piccolo« je avtoriteta za vseh, tudi za gospódo na oblastih. In kar je v »Piccolu«, to je res. Ker je to židovsko glasilo zatrdilo, da zastava bratovščine sv. Cirila in Metoda ni cerkvena zastava in da je le običajna posvetna narodna zastava, so celo bili tudi na

oblastih prepričani, da je temu res tako. Kako so gledali včeraj neki imenitni gospodje, ko so izvedeli, da vendar ni vse res, kar piše njihov koran! Treba torej povdariti tu: da zastava bratovščine je navadna cerkvena zastava bele barve, odobrena od cerkvene oblasti in da jo je blagoslovil celó poseben odposlanec škofa!! In kakor taka je spravljena v cerkvi z namenom, da se razpostavlja v cerkvi in da jo nosijo ob cerkvenih slavnostih.

V tem hipu je došla v naše uredništvo neka slovenska žena, ki nam je pripovedovala, kako je prišla k njej neka laška žena, ki ne zna ni besede slovenski, in jej je pravila, kaj govori pravo tržaško laško ljudstvo. Veča s . . . da se ni mogla zgoditi, nego se je zgodila pri sv. Jakobu. Kakor hitro je zastava cerkvena, jej ne smejo braniti na procesijo! Ko vidimo take dogodke, moramo zgubiti vso vero.

1000 kron dam onemu — tako nam piše neki imovitnik pri sv. Jakobu —, ki mi dokaže:

a) da je bilo o priliki demonstracije pri sv. Jakobu aretiranih 30 oseb, da je bilo istotam najmanjšega prepira ali celo tepeža med Slovenci in Italijani; e) da se je metalo kamenje; d) da je bilo le 200 Slovencev navzočih na demonstraciji!!!

Eto vam, židovi »Secolo« in »Piccolo«, tu imate lepo priliko zaslužiti 1000 kron!

Sicer pa, ako bi bilo res, da je bilo samo 200 naših in da je bilo vse proti njim, potem bi se naši smeli ponašati s svojim junaštvom, ko so tako užugali celo sovražno armado.

Ker se širijo razna menenja in govorice povdarjamo tu, da bratovščina sv. Cirila in Metoda ni dobila prepovedi od nobene oblasti! To je ravno v nebovpijoče. Posvetna oblast ni mogla prepovedati, ker ni imela pravice v to. Duhovna oblast je istotako ni mogla prepovedati, a ni imela toliko srčnosti, da bi jo bila izrečno dovolila! Torej kdo je ukazal?! Kdo je kriv na tem škandalu?! Mi zahtevamo odločnega odgovora, ker nočemo napadati nikogar, ako ni kriv!! Mi hočemo vedeti na čegavo željo, ali na čegavo zapoved se je zgodilo, da so javni organi mogli zabraniti, kar se niti ni moglo zabraniti po nobenem zakonu in po predpisu! Gospóda, govorite — mi zahtevamo! Tudi velika mera skromnosti in potrpežljivosti našega ljudstva je polna!

Živelj Kontoveljci! Židovski »Piccolo« daruje mašo in kadilo onim Kontoveljcem, ki so — mala izjema med drugimi okoličani — na procesiji sv. Rešnjega Telesa v Trstu povzdigali slavnost s petjem latinskih pesmi. Kontoveljci, ali ne čutite, kako to kajenje židovskega lista diši po česnu in — eikoriji! Vrli »e r o e« kontoveljski so ovekovečili Židje celó fotograficnim potim. Slika je razstavljena na uredništvu »Piccolovem«, kjer laško vsakdo vidi obraze onih čudnih Slovencev in Slovenk, katerim poje »Piccolo« slavo. Slišali smo, da je »Brivec« nabavil fotografijo ter jo priobčil v prihodnji številki, da bo tudi širše slovensko občinstvo poznalo po obrazih kontoveljske — izjeme!! Škoda le, da ni bilo fotografija v bližini da bi ohranil potomcem mile glasove naših zaslepljenih bratov in sester. To bi bila privlačna točka fonografičnega arhiva, ki ga namerja ustanoviti dunajska akademija znanosti!! Ne, nočemo biti preostri in verjeti hočemo, da je bil namen dotičnikom najbolji, ali zahtevati bi morali od Kontoveljcev, da imajo toliko zdrave razsodnosti, kolikor jo imajo oni drugi okoličani — in ki gotovo niso nič slabši verniki in katoličani — razsodnosti, ki jim je velevala, da niso šli povspeševat namenov trž. Židov!!! Mi mislimo vsaj, da posli rudečica v obraz onim Kontoveljcem in Kontoveljkam, ko izvedo, kako umazani »Piccolo« v svoje umazane prostore razstavlja njih obraze na javni ogled.

Kontoveljski pevski zbor pohvaljen po »Independentu« in po »Piccolu«! Iz zgornje okolice nam pišejo: Povej mi, kdo te hvali, pa ti povem, kakšen si!

Kontoveljski cerkveni zbor in njega pevovaljo g. Dragotina Starca je doletela jako sumljiva čast, da ga hvalita »Independent« in »Piccolo«! Obadva ta vrla in nam tako prijazna lista sta kar iz sebe od navdušenja, za pevski zbor Kontoveljski, ker je pel v procesiji sv. Rešnjega Telesa v Trstu zgolj latinske pesmi in posebno, ker je to štoril proti odločni zapovedi gosp. župnika kontoveljskega in vkljub o j s t r i m člankom slov. časopi-

s o v. »Piccolo« pa je celó v svojih prostorih razstavil fotografijo tega zbora s svojim tako na lahko oslavelim pevovodjem v sredi.

Žalostno je na vsak način, da se gosp. Starcu ni zdelo vredno naučiti svoj zbor vsaj eno slovensko pesem za to procesijo, pa v tem ni on jedini grešil. Žalibog, da so tudi drugi okoličanski zbori prepevali v procesiji sv. Rešnjega Telesa le latinske pesmi. Okoličani, ki se udeležujejo procesije v svoji krasni narodni okoličanski obleki, bi morali prepevati vendar v svojem materinem jeziku, a ne v latinščini, katere nikdo ne razume (Najmanj pa oni! Stavec.) Če se ne zamerijo Tržačanom po narodni noši, se ne bi niti po slovenski cerkveni pesmi. Sploh pa moramo skrbeti za to, da tudi v cerkvi ohranimo kolikor mogoče svoj mili materini jezik. Žalostno je torej, če okoličanski zbori ne pojejo slovenski in tržaški procesiji.

Če je pa res, kar pravita žida »Independent« in »Piccolo« o kontoveljskem zboru in g. Starcu, to je naravnost stramota za njih. Če bi bil g. Starc učil svoj zbor le latinski vkljub odločnim opominom gosp. župnika in zato, da protestira proti nazorom slovenskega časopisja — bi to bilo kar naravnost izdajstvo na svojem narodu. Ako se je »Independent« zlagal, je dolžnost g. Starca, da to laž javno prekliče ter očisti svojo narodno čast tega velikega madeža.

Sumljivo pa je na vsaki način, da je ta narodni zbor fotografiral Italijan in magistratni uradnik in da je prišla ta fotografija v roke največjega sovražnika vsega kar diši po Slovanstvu in — po cerkvi.

Če so kaj grešili kontoveljski peveci in njih pevovodja, doletela jih je že sedaj najhujša kazen; kajti ko vidimo razstavljeno fotografijo tega okoličanskega cerkvenega zbora z g. Starcem v sredi — v redakciji Slovanozreca, Žida in lažiliberalea »Piccola«, zdi se mi kakor da bi bili vsi ti ljudje postavljeni na — s r a m o t i l n i o d e r!

Na sodišču zbolela je 60-letna Ana Stopar iz Bazovice, ko so jo včeraj zasliali v neki kazenski stvari. Morali so pretrgati razpravo, poklicati zdravnika z rešilne postaje ter spraviti bolno ženo domov. Jako značilno je, da tuk. židovsko glasilo povodom tega žalostnega slučaja brije neslane burke! Blažena 2000-letna kultura!

Pod voz je prišel včeraj 10-letni Alojzij Breclj iz ulice Giuliani št. 10. Dečka so, težko poškodovanega, spravili v bolnišnico.

Najdeno. Na policijskem ravnateljstvu je shranjena zaponka z briljanti, katero je našel brzojavni uslužbenec Evgenij Trener v ulici Valdirivo.

Velika nesreča v plavžu v Škednju. Včeraj predpoludne se je v plavžu v Škednju pripetila velika nesreča. 38-letni tesar Leopold Nagler, ki je bil tam na delu, je prišel med dva voza s premogom, ki sta ga zdrobila. Umrli je v malo trenotkih. Dva dnuarja, ki sta zakrivila nesrečo, ker se nista prepričala, je-li most za razkladanje premoga prazen, so zaprli. Nagler je zapustil malega otroka. Truplo ponesrečenca so spravili na pokopališče v Škednju.

Umrlijost v Trstu. O 13. junija od večveši 9. junija je umrlo 49 možkih in 42 žensk, skupaj 91 oseb proti 93 v isti dobi lanskega leta. Med njimi je bilo 26 oseb starih do 1 leta, 12 do 5 let, 6 do 20 let, 3 do 30 let, 5 do 40 let, 15 do 60 let, 21 do 80 let, 3 nad 80 let. Povprečna umrlijost je znašala 28.1 od tisoč. Smrt je provzročila sušica v 13, bolezní v spilih v 12, škrlatica v 0 slučaju, hripavica v 1 in enteritis v 2 slučajih.

Dražbe premičnin. V poned., dne 18. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Chiozza št. 5 in v ulici Acquedotto št. 45 A, pohištvo; v Barkovljah št. 39, konj; v ulici Ferriera št. 15, kočije; v ulici Ronco št. 6 in v ulici Molin grande, pohištvo; v ulici dell' Istituto šte. 21, pohištvo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 22.1, ob 2. uri popoldne 26.8 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.6 — Danes plima ob 11.58 predp. in ob 10.44 pop.; oseka ob 5.14 predpoludne in ob 5.21 popoldne.

Koncert v blag namen. Dne 1. julija prirede peveci pevskega društva »Kolo« in oni bratovščine sv. Cirila in Metoda skupen veliki koncert na vrtu šole sv. Cirila in Metoda, čegar dobiček je namenjen v **veleblag** na-

men. Gotovi smo, da bo ta veselica najboljša obiskana.

Z Opčin nam pišejo: Kakor smo pred časom poročali, imelo bo pevsko društvo »Zvon« dne 8. julija t. l. veliko vrtno veselico s plesom.

Istega dne priredi tuk. zav. rovalnica goveje živine tombolo.

Nadejamo se mnogobrojne udeležbe, toliko iz okolice, kolikor iz mesta. Izletniki iz mesta se lahko poslužijo zabavnega vlaka, ki odhaja iz Trsta ob 3.40 pop. ter se vrača z Opčin ob 9.40 zvečer.

Vspored veselice in druge podrobnosti priobčimo pravočasno.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda so nabrali ob priliki sestanka v krčmi »Andemo de Franz« v čast zaročencev, g. Grbea, poslovodje na drž. železnici, in gospice Koširjeve, iz Kanala 8 K.

Pri sv. Mariji Magdalena spodnji je nabral Veloslav Kodrič v veselju družbi na čast novoporočencema in z željo, da bi ostala zvesta svojemu narodu ter se otrešla doseganje mladosti 4 K 40 st.

Na veselici društva »Lipa« v Bazovici za preplačane razglednice. 3 K.

Poziv. Rojaki, rojakinje! Le pridno se gajte po dopisnicah, založenih v zvišeni namen, da od dobička čim prej nabereimo drugo pokroviteljino! Založnik.

Darovi, ki jih je prejelo pevsko društvo »Kolo« o priliki svoje vrtno veselice dne 10. t. m. Darovali so gg.: Gregor Babič 6 K, Anton Krašna in Josip Turk po 2 K, Štemberger 1 K 60 st., Matija Samec, M. P., Fran Bone (za zastavo) in Škedelj po 1 K, N. N., Miha Bizjak in Paternost po 1 K 20 st., Anton Ruzička 2 K, Ivan Metlikovič, Saražin, Žagar, Godnik, Franjo Resl, ime nečitljivo, Ivan Grlane in Mrevlja po 60 stotink, Fran Lestan, Suban, N. N., Jerič in Levičar po 40 st., N. N., Katarina Krehelj, Ivan Doje, Jožefa Franca, Gerbec, Sever, Bernetič, X. Y., Hrovatin, N. N., Gruden, Stopar, Ljubič in Kukanja po 20 stotink.

Naša mladina na delo! Pomladanski zrak je vzdramil tudi narodnomisleče mladence, ki se zbirajo pod zastavo najmlajšega društva: »Zveza tržaške slovenske mladine«. In sicer je ista sklenila, da priredi dne 24. julija t. l. na šolskem vrtu pri sv. Jakobu velik glasbeni in pevski koncert na korist ustanovitve »Narodne godbe«. Močna »Nabrežinska godba« bo izvajala lep program narodnih pesmi; sodelovalo bo blagohotno »Slovensko pevsko društvo« z nastopom moškega zbora. Velika zabava za slav. občinstvo bo »Šaljiva tombola«. Med posameznimi točkami se bodo prižigali veliki umeteljni ognji, kakor običajno na dan sv. Ivana.

Tržaški Slovenci! pokažite to nedeljo z mnogobrojnim obiskom, da znamo ceniti trud naših mladencev, podpirajmo jih posebno zdaj v začetku njihove organizacije, ker oni nas bodo svoj čas nadomeščali v velikem boju, ki ga bijemo proti sovragom!

Star Tržačan.

Vesti iz ostale Primorske.

× Brzojavna služba. Na e. kr. poštmem in brzojavnem uradu v Velikem Lošinjju se je z 12. junijem t. l. zopet uvela normalna, omejena dnevna služba za brzojavni promet.

Vesti iz Kranjske.

* Izlet »ruskega kružka« na Vrhniko. Iz Ljubljane nam pišejo: Velecenjeni gospod urednik! To vam je bil krasen dan v četrtek dne 14. t. m., ko je jedno najmlajših društev ljubljanskih, »Ruskij kružek«, priredilo svoj prvi izlet na našo narodno probujeno, po svojem ljudstvu in okolici zares prekrasno Vrhniko.

Vkljub temu, da so nam predpoludne črni oblaki, nad Vrhniko brzo zbirajoči se, grozili pokvariti naše veselje — zbralo se je ob 1.55 popoldne na ljubljanskem kolodvoru nad 60 členov našega društva, ki smo se odpeljali z vlakom, poleg istih pa je še posebej prihitelo v prijazen trg mnogo kolezarjev in prijateljev, skupaj kakih 150 oseb.

Voznja do Vrhnike je bila sicer kratka ali zelo lepa in zanimiva.

Dospевše na vrhniški kolodvor so nas pričakovali rodoljubi z vozovi. Posedli smo na vozove in pohiteli skozi prijazen trg k izviru Ljubljance.

Pridržalo se nam je mnogo domačinov, gospodov in dam, na čelu jim gg. deželna

poslanca Lenarčič, in župan vrhniški, Jelovšek; damam na čelu pa gospa dr. Maroltova.

Utis romantične in zanimive okolice je bil najlepši! Kdor še ne pozna Vrhnike in okolice, naj pohiti tja — gotovo bo zadovoljen s takim izletom.

Pri »puščavi sv. Antona« presenetila nas je vseh, po stari slovenski navadi, bratska gostoljubnost Vrhnčanov, kjer smo se okrepčali z »vrhniškim bisernim pivom«, vinom in jedilo.

Čas je le prehitro tekkel — vnela so se sreča vseh in v prekrasno navdušenih besedah nas je prvi pozdravil in napil gosp. deželni poslanec Lenarčič in obvestil o zasnovanju vrhniškega ruskega kružka. V imenu društva se je zahvalil Vrhnčanom njega načelnik, gosp. dr. Ljudevit Jenko in je pozdravil misel zasnovanja »ruskega kružka« na Vrhniki.

Nadalje je govoril iskreno in rodoljubno g. Trstenjak. Povdarjal je pomen ruskega jezika, katerega ni smatrati kakor strašilo panslavizma, kajti sicer bi bili panslavisti tudi Nemei sami v Berlinu, katerih je gotovo več, ki umejo ruski, nego pa pri nas v Ljubljani. Pozval nas je, naj se otresemo tujstva, naj se hranimo in živimo z materinim mlekom in ne s tem, kar nam tujka nudi! Učimo naj se ruskega jezika, ki je danes kulturne in svetovne jezik; če se ga tujeje uče, tolike večja dolžnost je to naša.

Zahvalil se je deželni poslanec gosp. Lenarčič, ki se je prvi in edini zavzel v deželni zbornici za ruski jezik in dokazoval njega važnost. Govornik je slednjič pozdravil srečno misel, da se tudi na Vrhniki ustanovi »Ruskij kružek«.

Zatem je poprijel besedo g. J. Noll, da pozdravi svojega starega znanca in prijatelja izza mladih let, g. župana Jelovška. Napil je tudi g. Lenarčiču.

Zatem smo se vrnili okolo 1/2. ure nazaj na Vrhniko. Sestali smo se na čitalniškem vrtu, kjer se je izrekla še marsikaka lepa beseda. Tu je pričel z napitnicami g. A. Trstenjak zahvalivši se za lepe prirejane ure v prvi vrsti zavednim vrhniškim gospe in gospicam, na čelu jim gospej dr. Maroltovi; povdarjal je, da dokler bo imel slovenski narod tako ženstvo za seboj, stam zagotovljena obstanek in krasnejša bodočnost.

Gospod Noll je v imenu vseh členov pozdravljaj g. dra. Ljudevita Jenka, kakor ljubitelja slovenske ideje in vzajemnosti in še posebej kakor ustanovitelja »Ruskega kružka« ter neutrudljivega, priljubljenega učitelja rusčine. Napil mu je »Na mnogaja leta! Burni »Ura« in »Živio« so sledili temu govoru ter priljubljenemu »batjuški«.

Gospod Schwajger je pozdravil zaslužno gospo dr. Terezino Jenkovo, kakor dušo društvenega damskega oddelka. Ta gospa je za učenje rusčine pridobila lep venec vnetih Slovencev, in mej njimi vzbudila zanimanje za to krasno idejo.

Slednjič se je odzval še enkrat v slovenskem in ruskem jeziku predsednik društva, g. dr. L. Jenko, zahvalivši Vrhnčane, posebej gospoda župana, za lep sprejem ter trud in uživotvorjenje enakega društva ter nazdravil podpredsednici in najmarljivejši učenci rusčine, gospej Bartlovi.

Čas je mej tem prehitro potekel in sredi najlepše zabave moral se je večji del udeležnikov posloviti od prijaznih Vrhnčanov, ali s prepričanjem, da imamo tam zlata slovenska sreča!

Odpeljali smo se na kolodvor v spremstvu gosp. župana Jelovška in tržanov, kjer je bilo slovo od dragih nam sorjakov prav bratsko. Kri ni voda!

Mi pa vam kličemo še enkrat urnebesni »Ura« in na veselo svidenje!

Hinko Filipovič.

Brzojavna poročila.

Načelniki nemških strank.

DUNAJ 15. (K. B.) Popoldne so se sešli načelniki nemških strank v posvetovanje, katero bodo nadaljevali jutri.

Sklepi delekdaj odobreni.

DUNAJ 16. (K. B.) »Wiener Zeitung« priobčuje cesarjevo sankcijo sklepov delegacij.

Inspiciranje vojske.

DUNAJ 16. (K. B.) Ker je po noči padal dež, je izostalo za danes napovedano inspicioniranje 23. pešpolka po cesarju.

Položaj v Maroku.

MADRID 15. (K. B.) Minister za vnaenje stvari je priobčil v ministerskem svetu, da je v prestolnici Maroko položaj zelo resen.

Položaj v Albaniji.

CARIGRAD 15. (K. B.) »Agence de Constantinople« zatrjuje na poollagi došlih jej uradnih poročil, da se tamkaj ni ničesa zgodilo, kar bi moglo opravičiti pesimistično opisevanje položaja v Albaniji, kakor je isto priobčil »Memorial diplomatique« v Parizu.

Položaj na Kitajskem.

YOKOHAMA 15. (K. B.) Dogodki na Kitajskem zanimajo neprestano vso javnost. Opozicijski listi izražajo svojo nezadovoljnost o nedelavnosti vlade. Cesar je pozval markija Ito-a na posvetovanje o položaju.

LONDON 15. (K. B.) »Reuter« javlja iz Washingtona: Vlada nikakor ne smatra umestnim, da bi izkreala vojske na Kitajskem ozemlju. Za vsako krivico, za umore ameriškanih podanikov in uničenje lastnine ameriškanih misijonov pa bodo zahtevali od Kitajske visoko odškodnino.

PARIZ 15. (K. B.) »Agence Havas« javlja: Neki francoski brzi križar je dobil ukaz, da odpluje v Taku ter ojači tamošnjo pomorsko divizijo. Francoski konzul v Tientsinu javlja, da v ozemlju, ki si ga je osvojila Francija in katero čuvajo ruski in francoski vojski, vlada popoln mir.

LONDON 15. (K. B.) Jutrarnji listi priobčujejo brzojavko iz Shanghaija, glašom katere je prispelo pred Peking 1800 Rusov s 4 topi; isti so napravili naporen marš od železniške proge proti severju.

TIENTSIN 14. (K. B.) »Reuter« javlja: Ljubosumnost Rusov in Francozov zaradi olajšav, katere dovoljujejo angleški železniški uslužbenec svojim rojakom, je dospela večeraj do vrhunca. Francozki mornarji so se skušali polastiti neke lokomotive. Angleški nadzornik jim ni hotel iste izročiti; na to so mu Francozi pretili z bajoneti. Pripravil se je francozki vojaški oddelek. Položaj je postal kritičen, vendar se je posrečilo angležkim mornarskim in konzularnim oblastim in pomoči ameriškanskega konzula, da so spor poravnali mirnim potom.

LONDON 15. (K. B.) Reuterjeva brzojavka iz Tientsina o sporu med Angleži in Francozi javlja nadalje, da je francozki konzul opozoril na to, da bi morali vsi vlaki služiti v prevažanje vseh evropskih čet; potem so Francozi odjenjali in angleški železniški uslužbenec so ostali na svojih mestih.

LONDON 16. (K. B.) »Daily Express« javlja večeraj iz Shanghaija: Mogočna kitajska četa je zasedla Peking. Vrata mesta so zaprta in oborožena z modernimi topi. General Tung je izjavil, da ne vstopi noben oddelek tujih čet v sveto mesto. V ponedeljek so tuji poslaniki predložili kitajski vladi ultimatum ter zahtevali, da se odprejo mestna vrata. Isti pa niso dobili nobenega odgovora. 1500 ruskih vojakov, ki so prišli semkaj iz Port Artura s 6 topi ter postopajo samostalno, nahajajo se pred Pekingom. Dosedaj se je izkrealo 7000 ruskih vojakov; isti se zavzemajo za cesarico.

LONDON 16. (K. B.) »Reuter« javlja večeraj iz Tientsina: Glasom govornice poskusijo zvečer čete tujih velevladi, da se polastijo trdnjav pri Taku-u. General Nieh koraka z 2800 mož iz Lutey-a v Chuanguiangcheng, ki je na polovici ceste med Tientsinom in Taku-om. General Tung koraka proti Pekingju.

WASHINGTON 15. (K. B.) »Reuter«

javlja: Ministri se posvetujejo, da-li bi bilo umestno ojačiti čete Zjedinenih držav na Kitajskem. — Ameriškanski konzul v Tientsinu je brzojavil, da drubali prostega ljudstva gospodarijo v mestu. Oblasti kakor da niso v stanju, da bi storile kake uspešne korake proti istim; inozemcem v Tientsinu pa da se še ni zgodilo nič hudega.

Vojna v južni Afriki.

Klerksdorp v angleških rokah.

LONDON 15. (K. B.) Lord Roberts javlja večeraj iz Pretorije: Dne 9. t. m. se je udal Klerksdorp četi, katero je odposlal general Hunter. — Lord Kitchener paša javlja, da so Boerci danes jutro nekaj milj od reke Rhenoster proti severju napadli od-lelek, ki je popravljaj železnico. Predno je mogel sovražnik provzročiti večje škode, so ga Angleži pregnali. Angležev je ostal 1 mrtev, 11 je bilo ranjenih; med poslednjimi dva častnika.

LONDON 14. (K. B.) Poročilo lorda Robertsa o predaji mesta Klerksdorp javlja nadalje, da je tamošnji boerski poveljnik Cronje sklenil, da izroči mesto Angležem, ko je slišal, da je Pretorija v angleških rokah. Vzgladu Cronjeja je sledilo mnogo drugih poveljnikov v okolici Klerksdorpju. V sodišču je vse polno izročene orožja.

Trgovina in promet.

Tržaška posojilnica in hranilnica

je imela dne 10. t. m. svoj redni občni zbor za VIII. upravno leto 1899. Po prisrčnem pozdravu predsednikom in konstatiranju, da je zbor brezpogojno sklepčen po § 49. združnih pravil, prečital je tajnik poročilo in računski sklep za VIII. upravno leto 1899. Iz tega poročila posnemamo, da ta zavod z orjaškimi koraki napreduje, kajti številke, kakor bomo videli, se od leta do leta kar podvojujejo. Promet za leto 1899 K 4.196.054.12 (leta 1898. K 2.350.938.42). Novih zadrušnikov je pristopilo 407 (leta 1898. 205). Stanje deležev 31. decembra 1898. K 67.094.— (leta 1898. K. 52.220.—) Hranilne vloge znašajo leta 1899. K 1.046.337.62 (leta 1898. K 753.665.48). Posojil se je dalo K 629.655.52 (leta 1898. K 450.144.78). Rezervni zaklad znaša koncem leta 1899. K 40.531.06 (leta 1898 K 27.004.92). Razven razdelitve 5% dividende, ki znaša K 2849.24 in nagrade po § 20. združnih pravil, podelila je zadruža po geslu »iz naroda za narod« nagrade: Otroškemu vrteu v Rocolu K 150.—, »Kmetijski dražbi za Trst in okolice« K 200.—, dijaški kuhinji v Trstu K 100.—, Mbški podružnici družbe sv. Cirila in Metoda K 50.— in lansko leto Dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu K 100.—. Poročilo, razdelitev čistega dobička in gospodarstvo z rezervnim zakladom so navzoči pohvalno odobrili. Na to se je vršila volitev ravnateljstva za 3-letno dobo in nadzorništva za 1-letno dobo. Izvoljeni so bili soglasno: Predsednikom: Ivan Abram, posestnik in trgovec; I. podpredsednikom: g. Ivan Mankoč, posestnik in trgovec, II. podpredsednikom: Graecjan Stepančič, trgovec; odborniki pa: gg. dr. Gustav Gregorin, odvetnik in deželni poslanec, dr. Otokar Rybář, odvetnik in deželni poslanec, dr. M. Pretner, odvetnik, Srečko Bartl, trgovec, Franjo Žitko, veleposestnik in Anton Vrabeč, veleposestnik.

V nadzorništvo so bili izvoljeni: gg. Kornelij Gorup, veleposestnik, dr. J. Abram, odvetnik, Andrej Mušič, kajigovodja, Jakob

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom za zasebnike in mesta v kakoršnjih si bodi številih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJNI

Zlata kolajna Berlin	1898	Zlata kolajna Budapest	1899
	99	Schiedam Haag	
	Vratislava	Monakovo	

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244, ki zadešča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik najprve vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italjansko, ter angleško Indijo

EDVARD TUBECK V TRSTU.

Perhave, pesenik in trgovca in Ivan Knavs, knjigovodja.

Po proglašenju volitve se je zopet izvoljeni, gosp. predsednik Ivan Abram, v svojem imenu drugih izvoljenih zahvalil za zaupanje ter obljubil, da bosta ravnateljstvo in nadzorništvu s sokolovim očesom in pokretom varovala našo zadrugo ter skrbela za njen procvit.

Koncem zborovanja je prijel za besedo g. dr. M. Pretner ter se je v toplih besedah spominjal umrlega člana ravnateljstva, g. Ivana Šabca, na kar so navzoči stojé zaklicali: Lahka mu zemlja! Slava mu!

Tržaškim vinogradnikom.

Vsi tisti, ki obkulejujejo vinograde, ležeče znotraj užitniške črte tržaške, se pozivljajo, da naznanijo dotične vinograde najpozneje do 15. julija t. l. pri e. k. finančnem višem nadzorniku v Trstu (ulica della Pesa št. 1, IV. nadstropje, vrata št. 135) in to v zmislu § 57 določil, zadevajočih izvršitev užitniškega zakona v Trstu in okolici.

Prijaviti je treba katastralno občino, kjer se nahaja vinograd, kakor tudi parcelno številko; dalje poslopja in prostore, kjer se namerava gozdje stiskati, mošt ali vino iz nabranega grozolja pripravljati; poleg tega je naznaniti tudi shrambe in posode, kjer se bo hranil pridelek, bodi mošt, bodi vino.

Ob jednem je tudi naznaniti, bo-li pridelek za domačo rabo ali pa za izvoz izven tržaške užitniške črte.

Dolžnost napovedi glede na poslopja, prostore in posode veče vsakega, ki kupi gozdje v vinogradih, ležečih znotraj užitniške črte, radi tega, da si pripravi mošt oziroma vino.

Trst, dne 7. junija 1900.

C. k. fin. višji nadzornik.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 16. Pšenica za junij K. — do — Pšenica za oktober K. 7.73 do 7.74 Rž za maj K. — do — Rž za oktober K. 6.81 do 6.82 Koruza za maj 1901 K. 4.89 do 4.90 Koruza za jul 1900 K. 5.69 do 5.70 Oves za maj K. — do — Oves za oktober K. 5.10 5.11.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje slabo mirno. Prodaja 12.000 mst. nespremenjeno, Vreme: oblačno

Hamburg 16. Trg za kavo. Santos good average za maj 39.50, za september 40— za december 40.50 za mare 41.25 Denar.

Havre 16. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 46.50, za september 50 k. frankov 47.50.

Dunajska borza dne 16. junija.

	danes	črta
Državni dolg v papirju	97.85	97.85
" " " v srebru	97.45	97.50
Avstrijska renta v zlatu	115.95	116.15
" " " kronah 4%	97.30	97.30
Kreditne akcije	709.50	707.75
London 10 Lsr.	242.20	242.15
20 mark	23.72	23.72
Napoleoni	19.31	19.29
100 italijanskih lir	90.65	90.75
Cikini	11.33	11.33

Slabi nasledki boleznj, kateri se navadno izcimijo iz prav neznatnih žledičnih slabosti, obvarujejo se popolnoma s pravočasno uporabo domačega sredstva »dra. Roze balzam za želodec«. Pristno dobiva se v tukajšnjih lekarnah in glavni zalogi B. Fragnerja v Pragi, 203. — III. — Glej oglasa!

Javna zahvala.

Podpisani se najtopleje zahvaljujejo vsem darovateljem, kakor tudi vsem onim, ki so se udeležili naše veselice, dne 10. t. m. Zahvaljujemo se dalje gg. igralkam in igralcem za izvrstno prirejeni šaljni prizor »Pred sodiščem«, v prvi vrsti pa g. Antonu Sosiču, ki je vodil vso prireditelje. Zahvalujemo se tudi vsem onim, ki so nam na katerikoli način pripomogli do tako krasnega vspeha.

Odbor

pevskega društva »Kolo»

Bratje Sokoli!

Podpisani odbor vabi svoje člene, da se udeležijo mnogobrojno letnega občnega zbora, ki bo v soboto 16. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani »Podpornega in bralnega društva« (via Stadion št. 19). — Nadalje naznanja, da bo vsak ponedeljek in četrtek zvečer ob 8. uri in pol poduk za proste vaje, ki se bodo izvajale v Sezani in v Kranju.

Na zdar!

ODBOR.

V Sv. Križu

(v okolici tržaški)

se oddajo v najem prostori prijavljeni za pekarno in prodajalnico.

Ponudbe na g. Kristjana Košuta v Sv. Križu št. 177.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsoto stroko spadajočih del. Antou Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 11. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Domača obrt!

Velika zaloga raznovrstnega pohištva, zalagatelja tržaških prekupeev iz Solkana

Antona Černigoj

se nahaja v Trstu, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. (hiša Marenci) na desni strani cerkve sv. Petra.

Svoji k svojim!

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno-dijetično sredstvo za konje, govode in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljšanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. Cena 1/2 skatljica kron 1.40. 1/2 skatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stoječe varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

č. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knezijski belgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cavi in take iz vlitoga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč

peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

VAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse šte. 12. razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za realno potrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegirani lastnik

Dunaj, III Erdbergstr. šte. 12.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 50 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaj lah'ot. Z redno uporabo istega se prebavljuje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvc. po pošti 20 nvc. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvc., po pošti 6 nvc. več.

varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, hotel Spornerejeve mize.

Vsukdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mršesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in cvetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franko

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST. ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčini pri g. Frideriku Cumar.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne kajizice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo za 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vključbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun šte. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vključbo po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000. Poštuo-bran. račun št. 837.315.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi pripoznano izvrstno, bolečine blažede mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvc. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elizabetne ulice 5.

M. AITE

Trgovina manufakturnega blaga

Trst. - Via Nuova - Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bele in barvane zagrinjala na meter in gotove.

Drobniarje za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naroče za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cen odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najuljudnej

M. Aite.

Kurje oči

urlo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv Trnkoczyjev obliž, kateri se dobiva v Franciscus-Apotheke na Dunaju V/2 Schönbrunnerstrasse 107. Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franko po predplačilu zneska v poštinih znakah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. Učinek zajamčen! Razpošiljatev takoj sprejema naročbe V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju SERRAVALLO, Piazza del sale.

